

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Jany Záviské a JUDr. Petra Indráčka v právní věci žalobce **Bc. J. Š.**, proti žalované **České průmyslové zdravotní pojišťovně**, se sídlem Jeremenkova 11, Ostrava-Vítkovice, o žalobě proti rozhodnutí ze dne **14.3.2014 č.j. FP/SÝ/VN2009_KZ/069205**, ve věci pojistného

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á .**
- II. Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobci byla výkazem nedoplatků předepsána k úhradě dlužná částka na pojistném a penále za období od 8.1.2009 do 31.1.2013.

[2] Žalobce u zdejšího soudu podal dne 23.5.2014 žalobu, ve které uvedl, že napadá výkaz nedoplatků ze dne 14.3.2014 č.j. VN2009KZ/069205. Nezákonost výkazu nedoplatků spatřoval v tom, že

- a) ČPZP neúplně zjistila skutkový stav věci, neboť neprovedla navržené důkazy,
- b) ČPZP nepřihlédla k tvrzení účastníka řízení ke skutečnostem, které jim oznámil a namítal,
- c) věc byla nesprávně věcně posouzena,
- d) ČPZP pro rozhodování použila jiné předpisy, než v daný čas byly a nyní jsou v platnosti,
- e) ČPZP není příslušná, a to ani v přenesené působnosti, rozhodovat v dané věci. Neúplnost skutkového stavu spatřoval v tom, že ČPZP neprovedla kontrolu plátců pojistného zdravotního pojištění u společnosti Stavproj Morava, s.r.o.,

Kosmonautů 25, Olomouc, u kterého v té době byl zaměstnán. Neprovedla kontrolu OSVČ a neúplně zjišťovala registr plátců pojistného, u které zdravotní pojišťovna, především v období roku 2009 a 2010, měla pro správné stanovení pojistného zjistit. Kdyby tak postupovala, zjistila by, že pojistné bylo placeno ve správné výši a včas. Dále, že pojišťovna ČPZP za poslední období vydala několik zmatečných výkazů nedoplatků, které byly zrušeny. ČPZP nevyhověla ani námitce pro nesprávný výpočet výkazu nedoplatků, kde doložil potvrzení o zdravotním pojištění na Slovensku, kde pracoval. Své rozhodnutí opřela pouze na odkaz pro nedodání evropského formuláře A1, který mu nedodala, a takový formulář navíc nelze nikde sehnat. Od příslušné zdravotní pojišťovny na Slovensku obdržel potvrzení o pojistném vztahu, dle kterého prokazatelně zdravotní pojišťovna potvrdila jeho vztah v daném období ke zdravotnímu pojištění u jiné pojišťovny. ČPZP nereagovala ani na skutečnost jeho pracovního poměru u společnosti Stavproj Morava, s.r.o., kde vyměřuje dlužné pojištění od února 2008 do května 2010. Za toto období neměl povinnost jako fyzická osoba platit pojistné, k čemuž jako důkaz přiložil pracovní smlouvu. Navrhl zrušit rozhodnutí České průmyslové zdravotní pojišťovny a věc vrátit k dalšímu řízení a rozhodnutí.

[3] Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 17.9.2014 uvedla, že tvrzení v žalobě jsou opakovanými námitkami, o kterých rozhodla v rozhodnutí ze dne 14.3.2014. Z toho důvodu odkazuje na zdůvodnění uvedeného rozhodnutí. K doložené pracovní smlouvě uvedla, že předložený doklad je možné považovat pro potřeby zdravotní pojišťovny za dostatečný pro doložení data zahájení zaměstnání na Slovensku, nikoliv však pro ověření data jeho ukončení. Navrhla žalobě nevyhovět.

[4] Česká průmyslová zdravotní pojišťovna svým rozhodnutím ze dne 14.3.2014 č.j. FP/SÝ/VN2009_KZ/069205 výkaz nedoplatků ze dne 28.1.2014 č. VN2009_KZ/069205, kterým bylo předepsáno dlužné pojistné ve výši 36.585,- Kč a penále ve výši 25.393,- Kč, potvrdila. V odůvodnění uvedla, že ve věci byly vydány tři výkazy nedoplatků, když dvěma bylo vyhověno a námitky vedené proti třetímu výkazu nedoplatků nebyly uznány za důvodné.

[5] Ze správního spisu bylo zjištěno, že **výkaz nedoplatků vydaný 12.2.2013** za kontrolované období od 8.1.2009 do 31.1.2013 o povinnosti zaplatit dlužné pojistné ve výši 62.672,- Kč a dlužné penále ve výši 55.403,- Kč bylo k námitkám zrušeno rozhodnutím ze dne 3.4.2013 č.j. FP/SÝ/VN2009_KZ/069205 z důvodu, že plátce namítá, že je z titulu zaměstnání pojištěn na zdravotním pojištění ve Slovenské republice, a dále s ohledem na skutečnost, že plátce dosud nepodal přehledy o příjmech a výdajích OSVČ za kalendářní roky 2008, 2009 a 2010. Další **výkaz nedoplatků byl vydán 12.11.2013** č.j. FPVO/PO/VN/2009_KZ/069205/1. Tímto výkazem bylo znovu za kontrolované období od 8.1.2009 do 31.1.2013 předepsáno k úhradě dlužné pojistné ve výši 62.672,- Kč a dlužné penále ve výši 55.403,- Kč. K námitce byl i tento výkaz nedoplatků rozhodnutím ze dne 20.12.2013 sp. zn. FP/SÝ/VN2009_KZ/069205 zrušen z důvodu zohlednění namítaného promlčení u pohledávek vzniklých do prosince 2007 a splatných v lednu 2008. **Dne 28.1.2014 tak byl vydán v pořadí třetí výkaz nedoplatků** č.j. FPVO/PO/VN/2009_KZ/069205/1 a předepsáno k úhradě za kontrolní období od 8.1.2009 do 31.1.2013 dlužné pojistné ve výši 36.585,- Kč a dlužné penále ve výši 25.393,- Kč. K námitce proti uvedenému výkazu bylo vydáno napadené rozhodnutí. Součástí spisu je i potvrzení Všeobecnej zdravotnej poisťovny, pobočka Čadca ze dne 4.3.2014 o obsahu, že jmenovaný je pojištěncem Všeobecnej zdravotnej poisťovny od 1.1.1995 – nadále, které žalobce předložil dne 11.3.2004, a dále

tiskopis E104 – potvrzení týkající se sčítání dob pojištění, zaměstnání nebo bydlení dle nařízení 883/2004, vyžádaný žalovanou.

[6] Soud neuznal důvodnost žalobních bodů a), b) ani c), neboť žalobce v námitce ze dne 13.2.2014 proti výkazu nedoplatků ze dne 28.1.2014 nenavrhoval žádné konkrétní důkazy, toliko uvedl, že byl zaměstnán u společnosti Stavproj Morava, s.r.o., Olomouc a Stavbaproj, s.r.o. Bruntál a dále, že pracoval na Slovensku, kde má zařízení zdravotní pojištění, přičemž tuto námitku dne 7.3.2014 doplnil potvrzením ze dne 4.3.2014 slovenské Všeobecnej zdravotnej poisťovny, pobočka Čadca, o pojistném vztahu od 1.1.1995 nadále. Žalovaná v napadeném rozhodnutí uvedla, že respektuje jeho zaměstnání u společnosti STAVPROJ MORAVA, spol. s r.o. s tím, že v období od 7.11.2005 do 31.7.2006 neměl povinnost hradit minimální zálohy na pojistném, dále jej vedou jako zaměstnance v období od 1.6.2010 do 31.8.2011 u společnosti STAVBAPROJ, s.r.o. a od 1.9.2011 dále jako zaměstnance u společnosti STAVPROJ MORAVA. Žalobce v námitce ze dne 13.2.2014 konkrétně neuvedl dobu, kterou dle jeho názoru žalovaná nesprávně jako dobu činnosti OSVČ či zaměstnance vedla. Z vyúčtování ze dne 12.2.2013, které bylo přílohou prvního výkazu nedoplatků ze dne 12.2.2013, zcela srozumitelně je uvedeno, jakou výši zálohy na pojistném měl žalobce od 8.1.2009 platit, a ve kterém měsíci zaplatil. Žalobce však žádnými konkrétními listinnými důkazy ani jinými důkazními prostředky nespороval tam uvedené. Spornou bylo toliko převzetí dlužné částky k 8.1.2009 od předcházející zdravotní poisťovny. Tato částka však byla v průběhu následujícího řízení s ohledem na námitku promlčení snížena z původní dlužné částky 43.559,- Kč na pojistném na částku 36.585,- Kč a na dlužném penále z původní částky 55.403,- Kč na částku 25.393,- Kč. Pokud se týká dlužné částky na pojistném ve výši 36.585,- Kč, tato sestává z částky 17.472,- Kč za rok 2008, jedná se o dvanáctinásobek částky 1.456,- Kč, což je minimální pojistné na zdravotní pojištění u OSVČ v roce 2008, plus nezaplacené pojistné v roce 2009, a to za 9 měsíců (za tři měsíce bylo zaplacené) krát minimální výše pojistného 1.590,- Kč, tj. 14.310,- Kč plus pojistné v roce 2010, konkrétně do 31.5.2010, tj. 3x 1.601,-Kč, tj. 4.803,- Kč, neboť za dva měsíce bylo zaplacené; součet tak činí 36.585,- Kč. K tomu odpovídajícím způsobem vypočtena a ve vyúčtování ze dne 28.1.2014 uvedena výše penále, která činí za každý dlužný den 0,05 % z dlužné částky. Dle soudu žalovaná věcně správně rozhodla.

[7] Pokud žalobce ke své žalobě ze dne 19.5.2014 jako přílohu předložil stejnopis pracovní smlouvy ze dne 1.12.2007 uzavřenou mezi zaměstnavatelem STAVPROJ MORAVA, spol. s r.o. v likvidaci se sídlem Olomouc, Tř. Kosmonautů 1035/25 a zaměstnancem J. Š., a tímto chtěl prokázat, že od 1.12.2007 byl zaměstnancem uvedené společnosti, pak soud nemůže než k této smlouvě uvést, že je neplatná pro konflikt zájmů, neboť byla uzavřena toutéž osobou v pozici zaměstnavatele a současně zaměstnance. Nejvyšší soud opakovaně judikoval, že smlouva, která směřuje ke vzniku pracovního poměru nebo jiného pracovněprávního vztahu, k jejich změně nebo zániku, je jako dvoustranný právní úkon výsledkem jednání, do něhož obě strany (zaměstnavatel a zaměstnanec) zpravidla vstupují s vlastními (rozdílnými) představami o jejich obsahu a výsledku. Rozdílnost zájmů zaměstnavatele a zaměstnance je dána už tím, že - objektivně vzato - chtějí sjednat smlouvu pro sebe co nejvýhodnější; nic na tom nemění ani to, že případně dojde k bezvýhradnému přijetí nabídky, neboť i v tomto případě základní východiska účastníků pro uzavření smlouvy jsou odlišná. Rozdílnost zájmů zaměstnavatele a zaměstnance při uzavření smlouvy, která směřuje ke vzniku pracovního poměru nebo jiného pracovněprávního vztahu, k jejich změně nebo zániku, vylučuje, aby jménem zaměstnavatele učinila takový právní úkon stejná fyzická osoba, která je druhým účastníkem smlouvy jako zaměstnanec, neboť nemůže odpovídajícím způsobem současně hájit své zájmy

jako zaměstnance a zájmy společnosti jako zaměstnavatele (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 11/98 ze dne 11.7.1998 či sp. zn. 21 Cdo 1634/2004 ze dne 11.4.2004, oba dostupné na www.nsoud.cz). Společnost s ručením omezeným je obchodní společností, která se zakládá za účelem podnikání a jako osoba zapsaná v obchodním rejstříku je podnikatelem; svou činnost provádí svým jménem a na vlastní odpovědnost. Samotné předložení uvedené pracovní smlouvy ze dne 1.12.2007 tak nevyvrací skutečnosti, na základě kterých žalovaná rozhodla.

[8] Pokud se žalobce bránil tvrzením, že je zdravotně pojištěn na Slovensku, pak ani v tomto soud nespátřil nezákonnost postupu žalovaného. Stěžejní otázkou pro vyhodnocení důvodnosti tohoto tvrzení bylo určení aplikovatelné legislativy, neboť určená legislativa se týká jak poskytování dávek, tak i odvádění pojistného. Soud při zodpovězení této otázky vycházel ze skutkového stavu, že žalobce přinejmenším od 1.1.1995 podnikal na Slovensku, neboť od tohoto data je na Slovensku zdravotně pojištěn. Žalovaná žalobce eviduje jako:

- OSVČ od 1.10.2009 do 28.9.2010, přičemž v předcházející době, před fúzí zdravotních pojišťoven, byl žalobce veden Českou národní zdravotní pojišťovnou jako OSVČ od 1.7.2004 do 30. 9.2009,
- zaměstnanec od 1.6.2010 do 31.8.2011 společností STAVBAPROJ s.r.o., od 1.9.2011 STAVPROJ MORAVA, spol. s r.o.

[9] Žalobce v kontrolovaném období byl jako OSVČ činný jak v České republice, tak i ve Slovenské republice. Protože byl výdělečně činný ve dvou zemích Evropské unie, podléhal již v roce 2009 Nařízení Rady (EEC) 1408/71 a 574/72, a od 1.5.2010 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení Nařízení Evropského Parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009. Jednou z nosných zásad Nařízení, a to jak dříve Nařízení č. 1408/71, tak i novým nahrazujícím Nařízením č. 883/2004, je aplikace právního řádu jediného státu. Základním pravidlem pro určení příslušnosti je aplikace právních předpisů státu, ve kterém zaměstnaná nebo samostatně výdělečně činná osoba vykonává svou výdělečnou činnost bez ohledu na místo jejího bydliště. Tato zásada však není bez výjimek a jedna z těchto výjimek se vztahuje na osoby, které souběžně pracují na území dvou a více členských států EU.

[10] Pokud se týká období před 1.5.2010, ještě za účinnosti Nařízení č. 1408/71, platila výjimka pro OSVČ, a to pro osobu, která byla současně zaměstnaná i v jiném členském státě, a to ve smyslu podřízení právním předpisům obou států za předpokladu, že je tak uvedeno v příloze VII Nařízení s odkazem na článek 14c (1) (b) uvedeného Nařízení. Česká republika patřila mezi ty země, kdy osoba samostatně výdělečně činná současně podléhala právním předpisům dvou členských států. Žalobce tak z pohledu těchto ustanovení a skutečnosti, že byl OSVČ v obou členských zemích, byl povinen platit pojistné na zdravotní pojištění před 1.5.2010 jako OSVČ jak ve Slovenské republice, tak i v České republice. Vzhledem však k tomu, že žalovaná vycházela z toho, že žalobce v České republice byl nejen OSVČ, ale i zaměstnancem, pak dle české právní úpravy (§ 3 odst. 7 písm. d/ a § 3a odst. 3 písm. b/ zákona č. 592/1992 Sb.) v období, kdy bylo za něj placeno zdravotní pojištění, co by za zaměstnance, nebyl povinen v České republice platit pojistné na zdravotní pojištění jako OSVČ.

[11] Podle článku 13 odst. 2 Nařízení 883/2004 na osobu, která obvykle pracuje jako OSVČ ve dvou nebo více členských státech, se vztahují: a) právní předpisy

členského státu bydliště, pokud vykonává podstatnou část své činnosti v tomto členském státě; nebo b) právní předpisy členského státu, v němž se nachází střed zájmu její činnosti, pokud nebydlí v členském státě, v němž vykonává podstatnou část své činnosti. Podle odst. 3 na osobu, která je obvykle činná jako zaměstnanec a OSVČ v různých členských státech, se vztahují právní předpisy členského státu, v němž pracuje jako zaměstnanec; jestliže však tuto činnost vykonává ve dvou nebo více členských státech, vztahují se právní předpisy určené dle odst. 1. Dle odst. 1 na osobu, která jako zaměstnanec obvykle pracuje ve dvou nebo více členských státech, se vztahují: a) právní předpisy členského státu, na jehož území má bydliště, vykonává-li podstatnou část své činnosti v tomto státě nebo je-li zaměstnáván různými podniky nebo různými zaměstnavateli, jejichž sídla nebo místa podnikání jsou v různých členských státech; nebo b) právní předpisy členského státu, na jehož území se nachází sídlo nebo místo podnikání podniku nebo zaměstnavatele, který ji zaměstnává, nevykonává-li podstatnou část své činnosti v členském státě, na jehož území má své bydliště.

[12] Až po 1.5.2010 v případě souběhu zaměstnání v zemi EU se samostatnou výdělečnou činností v České republice si český občan mohl vybrat, zda bude z obou těchto činností pojištěn podle nových podmínek, tj. ve státě výkonu zaměstnání nebo zůstane pojištěn v obou zemích ve smyslu Přílohy VII Nařízení č. 1408/71.

[13] S účinností od června 2012 platí **v případě souběžných příjmů ze zaměstnání** ve více zemích v rámci EU následující podmínky (čl. 14 Nařízení 987/09):

1. Pokud zaměstnanec vykonává podstatnou část své činnosti (tzn., že na činnost vykonávanou ve státě bydliště připadá alespoň 25 % pracovní doby nebo odměny) ve státě bydliště, podléhá právním předpisům členského státu bydliště.

2. Nevykonává-li zaměstnanec podstatnou část činnosti ve státě svého bydliště, pak platí, že:

a) má-li pouze jednoho zaměstnavatele, nebo má-li více zaměstnavatelů sídlících pouze v jediném členském státě, podléhá právním předpisům tohoto členského státu, na jehož území má zaměstnavatel (mají zaměstnavatelé) sídlo nebo místo podnikání,

b) má-li dva nebo více zaměstnavatelů sídlících ve dvou členských státech, z nichž jedním je stát bydliště, pak podléhá právním předpisům toho z uvedených dvou států, který není státem bydliště osoby,

c) má-li dva nebo více zaměstnavatelů, z nichž alespoň dva mají sídlo nebo místo podnikání v různých členských státech jiných, než je stát bydliště, pak zaměstnanec podléhá předpisům státu bydliště.

[14] Příslušnost k pojištění však není dána na výběr fyzické osobě, ale je určena pověřenou institucí státu bydliště k žádosti občana; v České republice je touto institucí Česká správa sociálního zabezpečení. Žalobce je povinen sám tuto instituci požádat o určení právních předpisů použitelných pro jeho osobu, resp. požádat o vystavení formuláře E 101, nebo příslušného formuláře z řady tzv. přenositelných dokumentů dle Nařízení. Žalobce však do dne vydání napadeného rozhodnutí nepožádal Českou správu sociálního zabezpečení o určení příslušnosti k pojištění, proto žalovaná nepochybila, jestliže nezohlednila činnost OSVČ na Slovensku, neboť sama nebyla oprávněna svou úvahou nahradit určení příslušnosti k pojištění Českou správou sociálního zabezpečení.

[15] Pokud se týká námitky nesprávně použitých právních předpisů, žalobce nekonkretizoval právní ustanovení, která měla žalovaná porušit a při přezkoumávání napadeného rozhodnutí v rozsahu vymezeném žalobními body, soud nezjistil porušení právních předpisů žalovanou. Soud této námitce nepřisvědčil.

[16] Soud nepřisvědčil ani námitce nepřislušnosti žalované rozhodovat v dané věci. Podle ust. § 53 odst. 2 zákona č. 48/1997 Sb. dlužné pojistné a penále může zdravotní pojišťovna předeepsat k úhradě též výkazem nedoplatků. Podle odst. 4) proti výkazu nedoplatků lze zdravotní pojišťovně, která výkaz nedoplatků vydala, podat do 8 dnů od doručení písemné námitky, pokud plátce pojistného nesouhlasí s existencí dluhu na pojistném a penále nebo s jeho výší. Podle odst. 5) věty první na základě námitek zdravotní pojišťovna do 30 dnů od jejího doručení vydá rozhodnutí, kterým výkaz nedoplatků buď potvrdí, nebo byla-li výše nedoplatků stanovena správně, zruší.

[17] Po provedeném řízení a dokazování, při respektování ustanovení § 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen s.ř.s.), soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s.ř.s.)

[18] Žádnému z účastníků nepřiznal soud právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobce v řízení úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nevznikly (ust. § 60 odst. 1, 2 s.ř.s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí l z e podat kasační stížnost ve lhůtě do dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ostravě dne 27. října 2015

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu